

bylo třeba zvláštní plné moci, nevyhovuje, jak je zřejmé z ustanovení §§ 1007 a 1008 obč. zák., přesnému zákonnému předpisu. Zvláštní plnou moc, znějící na druh jednání, totiž na narovnání, však neobsahuje onen blanket plné moci. Proto nebyl Dr. Josef Š. zmocněn k převzetí dluhu jménem žalovaných, takže nejsou jeho prohlášením zavázány. Že byla zmocnitelská smlouva o narovnání uzavřena ústně nebo mlčky konkludentními činy způsobem vytčeným v § 863 obč. zák., nebylo ani tvrzeno, ani prokázáno. Bylo proto žalobní nárok zamítnouti.

Čís. 16521.

I. Lze sjednati schovací smlouvu též o uschování vlastní věci schovatelovy. Převezme-li vlastník svou vlastní věc do uschování proto, že druhá osoba má nějaké jiné právo k oné věci, jest schovatel omezen ve svém vlastnictví a má jako schovatel, pokud právo druhé osoby trvá, povinnost pečovati o svou vlastní věc tak, jakoby šlo o věc cizí. Zrušení (výpověď) takovéto schovací smlouvy nelze spatřovati v tom, že schovatel podal žalobu na vyloučení uschované věci z exekuce (§ 37 ex. ř.).

Jestliže soudní výkonný orgán dá se souhlasem vymáhajícího věřitele (jeho zmocněnce) exekučně zabavené svršky do úschovy dosavadnímu jejich držiteli, který se pokládá za jejich vlastníka, ten výslovně prohlásí a v zájemním zápise potvrdí, že přejímá uvedené svršky do úschovy, a exekuční soud tento postup schválí, má dosavadní držitel jako soudně ustanovený schovatel (§ 259 ex. ř., § 968 obč. zák.) proti vymáhajícímu věřiteli nárok na náhradu nákladů spojených s uschováním zabavených věcí.

II. O vzájemné pohledávce namítané k započtení teprve za sporu nelze rozhodnouti v řízení omezeném na důvod zažalované pohledávky (§ 393 c. ř. s.), nýbrž až v konečném rozsudku.

(Rozh. ze dne 24. listopadu 1937, Rv I 2106/36.)

K II. srov. rozh. č. 12133, 4244 Sb. n. s.

V souzené věci vymáhající věřitelky Otilie M., nyní žalované, proti povinnému Petru P. byly dne 19. ledna 1931 v žalobcově závodě v M. zabaveny tyto věci: 1 stříbrná liška, 1 bílá liška, 3 obyčejné červené lišky, 8 modrých lišek, 2 králíci »Havana«, 4 psi »Chov-Chov« a 6 karakulských ovcí. Tvrdě, že právě uvedená zvířata dal jako soudní schovatel, ustanovený usnesením exekučního soudu ze dne 30. března 1931, od doby jejich exekučního zabavení ve svém podniku krmiti, ošetřovati a opatrovati, domáhá se žalobce dle § 259, odst. 4, ex. ř. za ošetřování, krmení, zúrokování a amortisaci investic, na žalované zaplacení 42.742 Kč 30 h s přísl. s tím, že vydá shora označená zvířata, vyjma 3 modré lišky a 3 obyčejné červené lišky, které mezi tím zahynuly, kterážto podmínka má odpadnouti, kdyby se ona zvířata prodala mezitím v dražbě.

Soud první stolice uznal mezitímním rozsudkem, že žalobní nárok jest důvodem po právu. Důvod y: Podle § 393 c. ř. s. bylo jednání omezeno na otázku, zda jest žalovaný nárok co do důvodu po právu, a tu bylo především rozhodnouti, zda došlo k úschově shora uvedených zvířat, a vyzní-li rozhodnutí kladně, zda tím vznikl a jest po právu žalobcův nárok podle § 259, odst. 4, ex. ř. a §§ 968, 967, 969 obč. zák. Soud zjistil, že byla žalované usnesením ze 14. ledna 1931, zn. sp. E 29/31, povolena proti povinnému Petru P. k vymožení 50.000 Kč s přísl. exekuce zabavením, uschováním a prodejem svršků povinného nalézajících se u žalobce. Dne 19. ledna 1931 byla povolená exekuce vykonána soudním výkonným orgánem za účasti zástupce žalované Jana A. Výkon uvedené exekuce na svršky se provedl takto: Výkonný orgán Josef R. se dostavil se žalovanou a s jejím zástupcem Janem A. k žalobci a ten po poradě se svým právním zástupcem projevil podle § 262 ex. ř. souhlas s výkonem exekuce na svršky povinného Petra P., které byly v jeho držbě. Poté výkonný orgán sepsal a popsal shora uvedené svršky. Tím byly podle § 253 ex. ř. zabaveny pro žalovanou. Při sepsání zájemního protokolu na místě samém v kanceláři žalobcovy farmy prohlásil žalobce na dotaz výkonného orgánu, že zabavená zvířata vezme do úschovy, jeho prohlášení bylo také protokolováno a žalobce jako schovatel a zástupce žalované jako vymáhající věřitelky protokol podepsali. Při výkonu uplatňoval žalobce vlastnické nároky na zabavená zvířata a to bylo také v zápise poznamenáno. Též žalovaná prohlásila, že zabavená zvířata jsou jejím vlastnictvím. Není ovšem zjištěno, že exekuční komisař ustanovil podle § 259, odst. 3, ex. ř. uschovatele před výkonem. Jest však zjištěno, že výkonnému orgánu bylo zpravidla svěřeno zvoliti uschovatele, že on v souzené věci zvolil za schovatele žalobce a že to exekuční komisař schválil tím, že uvědomění o výkonu dne 21. ledna 1931 doručil i schovateli (nyní žalobci). Podle doručky založené ve spisech bylo mu také dotčené uvědomění dne 24. ledna 1931 doručeno. Vylíčený postup vyhovuje předpisům § 259 ex. ř. a § 175 jedn. ř. a jest míti za to, že se žalobce stal takto podle § 259 ex. ř. skutečně schovatelem zabavených zvířat. Tomu není na závadu, že žalobce neobdržel další písemné uvědomění, neboť zákon předpisuje pouze, že soud má uschovatele ustanoviti, a tím, že výkonný orgán podle znění protokolu ustanovil sám schovatele, ten s tím ustanovením souhlasil a soudce to dodatečně schválil, bylo zákonu vyhověno. Zabavené věci byly ovšem již před tím v žalobcově držení. Podle zákona se uschování vykonává odevzdáním schovateli (§ 259, odst. 3, ex. ř.). Jest tedy pochybno, zda bylo nutné a účelné ustanoviti schovatele, ale soud to učinil, a ježto tu jde o soukromoprávní poměr, který založil mezi stranami soud a zákon sám při tomto ustanovení výslovně poukazuje na občanský zákon (§ 968 obč. zák.), jest i v tom směru přihlížeti k ustanovením soukromého práva. Tím, že se žalobce dal ustanoviti schovatelem věcí, které byly již v jeho držení, a že podepsal protokol výše uvedeného znění, dal prokazatelným způsobem najevo svou vůli, že chce věc budoucně chovati jménem příjemce, t. j. jménem vymáhající věřitelky (nyní žalobkyně). Došlo

tedy skutečně k odevzdání ve smyslu § 428 obč. zák. (constitutum possessorium). Při tom soud vyhovuje návrhu vymáhající věřitelky podle §§ 253 a násl. ex. ř., vykonal jedno z práv vyhrazených vlastníkovi podle § 354 obč. zák. tím, že odevzdal zabavené věci do úschovy třetí osobě. Podle toho nabyt žalobce postavení schovatele a jeho nárok na náhradu útrat schovacích ve smyslu § 259, odst. 4, ex. ř., jest podle § 259, odst. 2, ex. ř. a § 968 obč. zák. posuzovati podle §§ 967, 969 obč. zák. Ukladatelovy povinnosti má v takovémto případě podle § 259, odst. 4, ex. ř. žalovaná jako vymáhající věřitelka, neboť zvířata, o něž jde, byla zabavena a uschována k vymožení jejích nároků. Podle § 967 obč. zák. jest ukladatel mimo jiné povinen nahraditi schovateli náklady učiněné na udržování věci nebo k rozmnožení trvalých užitků a podle § 969 obč. zák. může býti za uschování žádána mzda jen tehdy, byla-li výslovně nebo podle schovatelova stavu mlčky vymíněna. Schovatelovy nároky podle § 967 obč. zák. mohou býti vzneseny jen do třiceti dnů od doby navrácení. Je proto rozlišovati, zda zažalovaný nárok má povahu nákladů podle § 967 obč. zák., či mzdy podle § 969 obč. zák. Podle znění žaloby odůvodňuje žalobce žalobní prosbu jednak tím, že vynaložil za krmení, ošetřování a opatrování zabavených zvířat značné částky, jednak specifikuje uvedené výlohy a náklady jako náklady za krmení, koupání, obsluhu, zúrokování, investice a amortisace. Výlohy za krmení, ošetřování a opatrování, k němuž patří i koupání, odčervování a obsluha, jest podle § 269 c. ř. s. pokládati za náklady učiněné na udržování a k rozmnožení trvalých užitků zabavených zvířat, tedy za náklady podle § 967 obč. zák. Že žalobce jako schovatel ony výlohy měl, jak bylo v žalobě tvrzeno, žalovaná nepopřela a vyhradila si jen námitky co do jejich výše, ostatně je však ve svých námitkách přímo předpokládala a soud musí tedy podle § 267 c. ř. s. míti za doznané, že žalobce měl výlohy za krmení, ošetřování a opatrování zabavených zvířat. Za kterou dobu a v které výši mu přísluší náhrada oněch výloh, není prozatím předmětem rozhodnutí omezeného podle § 393 c. ř. s. na otázku právního důvodu zažalovaného nároku. Žalobce si započítává do požadovaných nároků dále i zúrokování, investice a amortisaci. Těm slovům nelze rozuměti jinak než tak, že žalobce pokládá za výlohy jednak též investice učiněné pro uschovaná zvířata, jednak zúrokování a amortisaci peněz vynaložených na investice určené mezi jiným i k uschování zabavených zvířat. Jest všeobecně známo a nevyžaduje podle § 269 c. ř. s. dalšího důkazu, že žalobce chová po živnostensku zvěř na farmách. Počítá-li žalobce poměrný díl zúrokování a amortisace peněz, vynaložených na založení a udržování svých farem a určených většinou jeho zvěři, k výlohám učiněným pro zabavená zvířata — jak jest rozuměti slovům žaloby — jest nutno žalobci přisvědčiti, neboť poměrný díl zúrokování a amortisace výloh učiněných na investice, sloužící částečně pro uschování zabavených zvířat, jest jak nákladem podle § 967 obč. zák., tak výdajem na investice učiněné jen pro zabavená zvířata. Je proto veškeré zažalované nároky podřaditi pod ustanovení § 967 obč. zák. a jejich náhrada přísluší žalobci již ze zákona, bez zvláštní úmluvy, již jest potřebí při odměně podle § 969 obč. zák., o níž tu nejde.

Požadovaná náhrada nákladů podle § 967 obč. zák. se promlčuje po třiceti dnech od doby navrácení uschované věci. Zkoumaje, zda jest námitka promlčení vznesená žalovanou odůvodněna, soud zjistil, že zabavená zvířata byla podle protokolu ze dne 11. srpna 1932 odevzdána dalšímu schovateli Václavu S. a že podle podacího razítka byla souzená žaloba podána 28. července 1932, tedy ještě před navrácením uschované věci a před započítáním třicetidenní lhůty, výtčené v § 967 obč. zák. Není proto námitka promlčení důvodná. Co se týká námítky žalované, že žalobce sám zavinił protahování dražby a že tak způsobil vyšší útraty úschovy sám, odůvodňuje to samostatný nárok na náhradu škody mimo právní poměr podle § 967 obč. zák., jenž jest právním důvodem zažalovaného nároku. Tato samostatná vzájemná pohledávka nemá vlivu na právní důvod souzené žaloby, nýbrž má vliv jen na výši zažalované pohledávky, uplatňuje-li se podle § 1438 obč. zák. námitka započtení. Proto se nemusí a ani nemůže soud v rozsudku omezeném podle § 393 c. ř. s. na právní důvod zažalovaného nároku zabývatí námitkou v té příčině žalovanou vznesenou. Podle toho, co bylo vyloženo, jest důvod zažalovaného nároku po právu. **O d v o l a c í s o u d** potvrdil napadený rozsudek. **D ů v o d y:** Odvolatelka zastává názor, že žalobce nepřevzal funkci schovatele, nýbrž že se spokojil dosavadní funkcí držitele zabavených zvířat a že bude hraditi útraty jejich krmení sám ze svého. S tímto názorem nelze souhlasiti. Odvolací soud zjišťuje z exekučních spisů E 29/31 okresního soudu v J., že žalobce byl ustanoven výkonným orgánem za schovatele zabavených zvířat, že navrhovatel a dodatečně též exekuční komisař žalobce v této funkci schválil a že žalobce funkci schovatele výslovně přijal. Nastal tudíž právní poměr schovací mezi spornými stranami prostřednictvím exekučního soudu (§ 259, odst. 3, ex. ř., § 175, odst. 1 a 2, jedn. ř.). Rovněž není správný a nelze přisvědčiti dovolatelčinu názoru, že prvý soud měl rozhodnouti napadeným mezitímním rozsudkem co do právního důvodu o kompenzační pohledávce žalovanou namítané (viz rozh. č. 4244 Sb. n. s.).

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Mylný jest dovolatelčin názor, že žalobce nebyl schovatelem zabavených zvířat jednak proto, že prý způsob, kterým byl ustanoven schovatelem, neodpovídá předpisům §§ 259, odst. 3, a 260 ex. ř. jednak proto, že žalobce neprohlásil výslovně podle § 428 obč. zák., že přejímá zvířata do úschovy, nýbrž vystupoval i po výkonu jako vlastník zvířat tím, že podal žalobu na vyloučení zvířat z exekuce. Že jest dovolen způsob, jímž byl žalobce ustanoven uschovatelem, vyložily případně nižší soudy, zejména odvolací soud poukazem na ustanovení § 175 jedn. ř. Je bez významu, že žalovaná nebyla podle § 260 ex. ř. uvědoměna o ustanovení žalobce uschovatelem, neboť jeho ustanovení se nestalo bez souhlasu žalované, ano bylo zjištěno, že její zástupce Jan A.

s tím souhlasil, a k tomu byl zmocněn podle § 31 č. 3 c. ř. s. a § 78 ex. ř., poněvadž měl plnou moc podle § 33 c. ř. s. a § 78 ex. ř. O žalobci samém bylo zjištěno, že převzal funkci schovatele tím, že to výslovně prohlásil a v zájemním protokolu ze dne 19. ledna 1931 svým podpisem potvrdil. Odvolací soud nic na tom nezměnil. Tím přece žalobce prokazatelně splnil předpoklady §§ 428 a 869 obč. zák. a jasně projevil, že budoucně nebude chovati zabavená zvířata jako domnělý jejich vlastník, nýbrž jako schovatel. Že žalobce byl již dříve v držení oněch zvířat, máje za to, že jest jejich vlastníkem, neodporuje předpokladům schovací smlouvy, i když se v § 957 obč. zák. mluví jen o uschování cizí věci, neboť převezme-li vlastník věc, kterou již má v držbě, do uschování proto, že druhá osoba má nějaké jiné právo k uschované věci, jest schovatel ve svém vlastnictví omezen a má proto, pokud právo druhé osoby trvá, povinnost pečovati o vlastní věc právě tak, jakoby šlo o věc cizí, a jde proto i v takovémto případě o schovací smlouvu. Je proto bezvýznamné, že žalobce podal po uzavření schovací smlouvy žalobu na vyloučení věci z exekuce, s níž ostatně podle pravoplatného rozsudku okresního soudu v J. ze dne 22. července 1921, č. j. C 35/31-9, a nelze v tom spatřovati ani podle §§ 863 a 963 obč. zák. výpověď schovací smlouvy.

Námítku započtení vzájemné pohledávky (§ 1438 obč. zák.) bylo-li započtení uplatněno teprve ve sporu, nelze řešiti v řízení, jež bylo omezeno na důvod zažalované pohledávky, neboť to nemá účinek zániku zažalované pohledávky, jako jest tomu při započtení mimo spor. Střetnutím se dvou vzájemných pohledávek nezaniká ještě hlavní pohledávka do výše druhé vzájemné pohledávky, nýbrž teprve tím, až ta neb ona strana se dovolala započtení. Bylo-li započtení uplatněno mimo spor, zruší se vzájemné pohledávky již »o sobě« bez soudcovského výroku a s účinky pro dobu, kdy se pohledávky střetly, a není tu místa pro řízení a rozhodování o vzájemné pohledávce, uplatněné teprve za sporu podle §§ 391, odst. 3, a 411 c. ř. s., nýbrž má řečená námítka v zápětí prosté zamítnutí žaloby (srv. rozh. č. 12133 Sb. n. s.). Uplatnila-li však žalovaná započtení vzájemné pohledávky až za sporu, jest o ní rozhodnouti v rozsudku a platí tu ustanovení civilního soudního řádu, nikoliv předpisy hmotněprávní o zániku hlavní pohledávky. To nemá tudíž na důvod žalované hlavní pohledávky žádného vlivu, neboť podle § 391, odst. 3, c. ř. s. lze vydati za určitých předpokladů i částečný rozsudek na plnění celé hlavní pohledávky. Je proto o vzájemné pohledávce namítaně k započtení rozhodnouti až v konečném rozsudku a nelze se jí věcně zabývati v tomto údobí řízení.

Čís. 16522.

Obmeškaly vydražitel odpovídá za škodu způsobenou některému z hypotekárních věřitelů svým obmeškáním, třebaže schodek nebyl exekucním soudem určen proto, že nešlo o opětnou dražbu provedenou